

BURMISTRZ MIASTA
BIELSK PODLASKI
17-100 Bielsk Podlaski
ul. Kopernika 1

Bielsk Podlaski, 8 marca 2018 r.

Ok. 8120.2.2.2018

**Rada Miasta
Bielsk Podlaski**

W załączeniu przedkładam „Informację z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim w 2017 r.”.

Powyższe wynika z przyjętego planu pracy Rady Miasta Bielsk Podlaski na 2018 rok.

BURMISTRZ MIASTA

Jarosław Borowski

**INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI
ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY
W BIELSKU PODLASKIM
w 2017 roku.**

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim jest jednostką prowadzoną przez Gminę Miejską Bielsk Podlaski jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Zasięgiem swojego działania placówka obejmuje teren Miasta Bielsk Podlaski, który dodatkowo poszerzył się o teren Gminy Bielsk Podlaski, po podpisaniu dnia 28.12.2016r. Porozumienia pomiędzy Gminą Bielsk Podlaski, a Miastem Bielsk Podlaski. Porozumienie dotyczy powierzenia Miastu Bielsk Podlaski realizacji zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej, polegającego na kierowaniu mieszkańców Gminy Bielsk Podlaski do Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim. Placówka funkcjonuje jako dzienny ośrodek wsparcia przeznaczony dla osób z zaburzeniami psychicznymi i jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej. Ośrodek został założony w 1996r. jako samodzielna jednostka budżetowa i od początku finansowany jest przez Wojewodę Podlaskiego ze środków budżetu państwa. Nadmienić należy, że znaczna ilość placówek tego typu, zarówno w Polsce jak też w województwie podlaskim, dotychczas funkcjonuje w strukturach innych jednostek np. MOPS, GOPS lub są prowadzone przez organizacje pozarządowe.

Środowiskowe Domy Samopomocy działają w oparciu o przepisy :

- Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2016r. poz. 930),
- Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U. z 2016r. poz.546).
- Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 z późn. zm.).

Uczestnikami ośrodka są osoby niepełnosprawne intelektualnie i przewlekłe psychicznie chore, które z powodu swojej niepełnosprawności mają trudności w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku społecznym, zaspokojeniu niezbędnych potrzeb czy przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych. Zadaniem Środowiskowego Domu Samopomocy jest podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności uczestników, niezbędnych do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia.

Środowiskowy Dom Samopomocy (zwany dalej ŚDS) jest elementem realizowanej w gminie strategii zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi oparcia społecznego. Pozwala im na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie się i integrację społeczną, rozumianą jako możliwość pełnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Decyzję o skierowaniu określonej osoby do ŚDS podejmuje Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bielsku Podlaskim na podstawie decyzji administracyjnej,

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

po uprzednim skompletowaniu odpowiedniej dokumentacji, uzasadniającej potrzebę umieszczenia danej osoby w placówce. **Dyrektor MOPS ustala również odpłatność za pobyt w placówce wydając decyzję** w oparciu o stosowne przepisy, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej (art. 51b, ust. 1). **Przepisy te dają również możliwość, w uzasadnionych przypadkach, obniżenia lub całkowitego odstąpienia od odpłatności za pobyt.**

Osobami uprawnionymi do korzystania z ŚDS są:

- osoby przewlekłe psychicznie chore,
- osoby upośledzone umysłowo w stopniu głębokim, znacznym i umiarkowanym, a także osoby z lekkim upośledzeniem umysłowym, gdy jednocześnie występują inne zaburzenia zwłaszcza neurologiczne,
- osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń psychicznych, z wyłączeniem osób czynnie uzależnionych od środków psychoaktywnych.

Z końcem 2017r do placówki uczęszczało 30 osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, w tym:

- **23 osób niepełnosprawnych intelektualnie** (upośledzone umysłowo w stopniu znacznym, umiarkowanym i lekkim) wykazujące poważne trudności w życiu codziennym – grupa „B”,
- **7 osób chorych psychicznie** (zaburzenia psychotyczne) nie wymagające leczenia szpitalnego - grupa „A”.

Ilość miejsc przeznaczonych uczestnikom placówki jest ograniczona i ustalona z Organami Wojewody Podlaskiego. **W chwili obecnej placówka dysponuje 30 miejscami.** Zgodnie z obowiązującymi przepisami i ustalonymi normami, dla takiej ilości osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi nasz dom jest przystosowany ze względu na warunki lokalowe.

Środowiskowy Dom Samopomocy **funkcjonuje 8 godzin dziennie przez 5 dni w tygodniu** od poniedziałku do piątku. Pracownicy mają pełnowymiarowy – **8 godzinny czas pracy**, nie przysługują im dodatkowe dni wolne od pracy (poza określonymi ustawowo), ani przerwy w postaci ferii czy wakacji. **Pełnowymiarowy czas pracy wynosi 40 godzin tygodniowo.**

DO PODSTAWOWYCH ZADAŃ ŚDS NALEŻY:

- **podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności** uczestników domu do możliwie jak najbardziej samodzielnego życia,
- **wsparcie** dla osób z zaburzeniami psychicznymi w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych oraz zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych,

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

- **dążenie do pełnej integracji społecznej** osób niepełnosprawnych poprzez ich aktywne uczestnictwo w życiu publicznym, kulturalnym, artystycznym, sportowym oraz odpowiednie dostosowanie do ich zainteresowań i potrzeb,

Ponadto ŚDS świadczy usługi opiekuńcze i inne, w szczególności:

- stwarza **odpowiednie warunki pobytu** (posiada niezbędne pomieszczenia i sprzęt dostosowane do realizacji zadań w zakresie postępowania wspierająco-aktywizującego),
- daje **możliwość spożycia ciepłego posiłku**,
- zapewnia **opiekę pielęgniarstwa**,
daje **możliwość realizacji programu wspierająco – aktywizującego** prowadzonego na rzecz uczestników ŚDS,
- zapewnia **dostęp do kultury, rekreacji, wypoczynku oraz oświaty** (wszelkie formy działalności kulturalno-oświatowej),
- zapewnia **spokój i bezpieczeństwo w czasie pobytu** w placówce,
- **organizuje inne świadczenia stosownie do potrzeb uczestników i możliwości domu.**

Działania Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim, w głównej mierze podporządkowane są realizacji **programu wspierająco – aktywizującego, który opracowany jest przez funkcjonujący w domu zespół wspierająco-aktywizujący. Członkami zespołu są pracownicy merytoryczni świadczący usługi w Domu oraz dyrektor jednostki, który równocześnie nadzoruje pracę zespołu. Każdemu z uczestników ŚDS zespół opracowuje indywidualny plan postępowania wspierająco-aktywizującego.** Zespół terapeutyczny jest również odpowiedzialny za realizację tego programu oraz wypracowane efekty terapeutyczne. **Efekty ewaluacji procesu terapeutycznego co pół roku oceniane są przez zespół wspierająco - aktywizujący.** Celem obserwacji i oceny efektów realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco - aktywizującego jest w następnej kolejności ich modyfikacja, o ile taka jest niezbędna. Po modyfikacji dostosowuje się na nowo program wspierająco-aktywizujący do danego uczestnika, uwzględniając:

- dostosowanie do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych każdego z uczestników,
- indywidualne zainteresowania i upodobania,
- formy zajęć i terapii prowadzonych w placówce dostosowując je do umiejętności uczestników.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

PROGRAM POSTĘPOWANIA WSPIERAJĄCO-AKTYWIZUJĄCEGO obejmuje:

1. Treningi umiejętności społecznych:

- trening samoobsługi i zaradności życiowej,
- trening kulinarny,
- trening higieniczny,
- trening budżetowy,
- trening umiejętności prowadzenia rozmowy,
- trening umiejętności spędzania wolnego czasu,
- trening samousprawniania i doskonalenia.

2. Terapię zajęciową plastyczną

3. Terapię zajęciową techniczną

4. Terapię zajęciową muzyczno-rytmiczną

5. Warsztat krawiecko - hafciarski

6. Zajęcia dydaktyczne

7. Terapię ruchową

INNE:

- * opieka
- * wsparcie – współpraca z rodzinami
- * opieka pielęgniarstwa
- * internet, komputer – metodą otwierania się na świat.

Program wspierająco-aktywizujący jest realizowany zgodnie z opracowanymi przez dyrektora jednostki :

- Programem działania ośrodka – opracowanym dla gr. A
- Programem działania ośrodka – opracowanym dla gr. B
- Planem pracy ośrodka.

Programy działania, jak również plan pracy ośrodka, co roku są szczegółowo opracowane przez dyrektora jednostki i zatwierdzane przez Wojewodę Podlaskiego – jako organ zlecający prowadzenie zadania oraz przez Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski – jako organ prowadzący zadanie.

**REALIZACJA POSTĘPOWANIA
WSPIERAJĄCO – AKTYWIZUJĄCEGO**

Formy i efekty pracy terapeutycznej

Jednym ze sposobów wsparcia terapeutycznego w sferze zaradności życiowej i samoobsługi, w przypadku osób chorych psychicznie (schizofrenia lub inne zaburzenia psychotyczne), jest w głównej mierze terapia poprzez **treningi umiejętności społecznych**. Postępowanie wspierająco- aktywizujące obejmuje takie formy zajęć, polegają one na wyuczeniu się nowych umiejętności oraz zachowań, jak też odtwarzaniu na nowo, utraconych umiejętności. Osoby chore nie potrafią radzić sobie w trudnych i ważnych sytuacjach życiowych, np. w załatwianiu pracy, spraw urzędowych czy bankowych. W fazie nawrotu choroby znamieny jest też brak ich aktywności i całkowite wycofanie się z życia rodzinnego i społecznego. W celu redukcji tych deficytów, prowadzony jest **proces terapeutyczny, który polega na realizacji planów postępowania wspierająco-aktywizującego** i dokładnej obserwacji efektów tego procesu.

Prowadzenie treningów umiejętności społecznych służy realizacji celów :

- związanych z osiąganiem większej **samodzielności i zaradności życiowej** w zakresie podstawowych czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem,
- **usamodzielnieniem się w zakresie samoobsługi.**

Taka forma zajęć ma na celu wypracowanie umiejętności uczestników do większej **samodzielności i zaradności w codziennym ich funkcjonowaniu. Najwyraźniej efekty tej pracy terapeutycznej widoczne są w zakresie treningów kulinarnych** – najbardziej preferowanych i lubianych przez uczestników. W sposób widoczny zauważamy poprawę związaną z ich radzeniem w **przygotowaniu prostych posiłków i potraw w placówce**. Coraz częściej również **nabywają umiejętność samodzielnego przygotowania prostych potraw w domu**. Wykazują się też większą **samodzielnością w zakresie samoobsługi w dokonywaniu zakupów**. W sposób widoczny poprawia się również **ich dbałość o higienę osobistą i estetyczny wygląd** na co dzień. Faktem jest, że wszystkie te umiejętności wymagają ciągłego utrwalania i systematycznej, regularnej pracy terapeutycznej. Wciąż pracujemy nad pogłębianiem wiedzy i świadomości uczestników **w obszarze ochrony zdrowia psychicznego** (treningi higieniczne i prowadzenie tematycznych pogadanek). **W zakresie treningów samoobsługi i zaradności życiowej** wciąż utrwalamy podstawowe czynności związane z codziennym funkcjonowaniem: dbałość o ład i porządek, sprzątanie, utrwalanie umiejętności obsługi sprzętu AGD (pranie, odkurzanie, gotowanie itp.). Regularnie proponujemy również różnorodne formy **umiejętności spędzania wolnego czasu**, które mają ogromne znaczenie dla właściwego funkcjonowania oraz zachowania w należytej formie zdrowia psychicznego i fizycznego.

1. Rodzaje treningów umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów:

- **treningi umiejętności prowadzenia rozmowy** są podstawową formą treningów, które pozwalają na realizację celów związanych z **pobudzaniem uczestników do większej aktywności i samodzielności** (szczególnie uczestników z grupy A), **dają też możliwość**

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

podzielenia się swoimi problemami z osobami zaufanymi, które pomogą znaleźć właściwe rozwiązanie i **udziela odpowiedniego wsparcia**, taka forma pomocy ułatwia również odnalezienie się naszych domowników w natłoku spraw urzędowych,

- dzięki edukowaniu, **w zakresie zajęć dydaktycznych jak również realizacji kolejnych celów z zakresu samoobsługi i zaradności życiowej**, uczestnicy nabywają też **umiejętność** wypełniania dokumentów urzędowych, opłaty rachunków, wypełniania druków oraz składanie dokumentów do odpowiednich instytucji i urzędów, poprzez odpowiednią edukację **w zakresie poruszania się komunikacją miejską** (pokonywanie trasy ŚDS –dom i z powrotem) widzimy dalsze postępy oraz większą aktywność i samodzielność kolejnych osób w samodzielnym poruszaniu się po mieście,

- wciąż rozwija się **współpraca pracownika socjalnego** śds z kolejnymi uczestnikami, rodzicami i opiekunami (ze wsparciem ze strony MOPS), prowadzenie **treningów umiejętności prowadzenia rozmowy** pozwala też na dyskretne i umiejętne rozwiązywanie indywidualnych i osobistych problemów,

- **dzięki treningom umiejętności organizowania wolnego czasu**, uczestnicy śds mają możliwość zapoznania się z różnymi formami relaksacji, wypoczynku, realizacji własnego hobby czy organizowania czasu zgodnie z własnymi upodobaniami **w zakresie muzyki, sportu, internetu, haftu krzyżykowego czy kontynuowania prób zespołu wokalnego ŚDS.**

2. Rodzaje treningów umiejętności spędzania czasu wolnego:

- jedną ze stosowanych form spędzania wolnego czasu są zajęcia związane z rozwijaniem własnym upodobań, zainteresowań i hobby - służą temu **treningi samousprawniania i doskonalenia**, zapewniają one wielokierunkowy rozwój własnej osobowości jak również zainteresowań **w zakresie muzyki, filmu oraz rozwijania umiejętności gospodarowania wolnym czasem (książka, kino, teatr, literatura, poezja i inne),**

- w **zakresie organizowania wolnego czasu obserwujemy rozwój zainteresowań** muzyką, sportem, internetem, telewizją oraz regularne próby zespołu wokalnego ŚDS jak również hobbystyczne wyszywanie techniką krzyżykową,

- umiejętność spędzania wolnego czasu, to również **umiejętność korzystania z zasobów wiedzy internetowej** - wyszukiwanie ulubionej muzyki, ciekawych programów, gier komputerowych, ale też wiedza na temat filmu czy literatury,

- formą spędzania wolnego czasu są też **zajęcia dydaktyczne** z zakresu rozwiązywania rebusów i krzyżówek, ale także gier dydaktycznych czy układania puzzli.

3. Poradnictwo psychologiczne.

W przypadku naszej placówki, uczestnicy oraz ich rodziny mogą korzystać z 2 form poradnictwa psychologicznego, po pierwsze **korzystają z usług psychologa zatrudnionego w placówce na umowę-zlecenie, który swoim wsparciem służy uczestnikom, ale też w razie potrzeby ich rodzinom i opiekunom. Psycholog ma swoje**

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

dyżury w ŚDS - ustalone wg. naszych potrzeb w określone dni tygodnia i godziny. W tym czasie udziela wsparcia i poradnictwa psychologicznego osobom zainteresowanym. Druga forma poradnictwa psychologicznego polega na wykorzystaniu możliwości skorzystania z usług psychologów zatrudnionych w Poradni Zdrowia Psychologicznego, która znajduje się w naszym budynku. Tak się też składa, że większość naszych uczestników jest pacjentami tej poradni i ma możliwość korzystać (i korzysta w razie potrzeby) z usług zatrudnionych tam 2 psychologów. W naszej sytuacji jest to o tyle wygodne, że jako instytucja zajmująca się osobami niepełnosprawnymi z zaburzeniami psychicznymi, **współpracujemy zarówno z psychologami jak też lekarzami psychiatrami zatrudnionymi w Poradni Zdrowia Psychicznego**. Regularną współpracę z nimi od wielu lat prowadzi pielęgniarka zatrudniona w ŚDS.

4. Realizacja pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych.

Uczestnicy naszej placówki mają ułatwioną sytuację związaną z ich dostępem do świadczeń zdrowotnych w związku z bezpośrednim sąsiedztwem ŚDS z **Niepubliczną Poradnią Zdrowia**, która znajduje się w tym samym budynku i z którą od wielu lat współpracujemy. W związku z tym sąsiedztwem, **mamy też bezpośredni dostęp do Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Cukrzycowej czy Ogólnej Poradni Zdrowia**. W zakresie usług zdrowotnych współpracujemy z każdą z tych poradni. Taka lokalizacja pozwala więc na bliski kontakt i łatwiejszy dostęp do usług medycznych związanych z leczeniem psychiatrycznym. Pielęgniarka zatrudniona w ŚDS regularnie, lub wg potrzeb umawia wizyty lekarskie, konsultuje wyniki oraz stan zdrowia lub niepokojące objawy naszych uczestników. **Taka sytuacja pozwala na monitorowanie stanu zdrowia uczestników i odpowiednią reakcję w sytuacjach kryzysowych**. Pielęgniarka śds w ramach współpracy ze służbą zdrowia, regularnie sprawdza i nadzoruje stan zdrowia uczestników nie tylko psychiczny, ale także fizyczny, prowadzi bieżącą obserwację podstawowych parametrów (ciśnienie, waga, poziom cukru itp.) i konsultuje je na bieżąco z lekarzami specjalizującymi się w określonej dziedzinie zdrowia.

5. Realizacja pomocy w załatwianiu spraw urzędowych.

W naszej placówce funkcjonuje zasada, że każdy z uczestników ze swoim problemem zawsze może zwrócić się do każdego z pracowników zatrudnionych w śds: instruktora, terapeuty/pedagoga czy dyrektora placówki. Jednak, jeżeli jest to sytuacja na tyle trudna lub skomplikowana, szczególnie w zakresie problemów związanych z załatwianiem spraw urzędowych, głównie: gminy, urzędu miasta, spraw bankowych, spółdzielni mieszkaniowej, płatności, poczty, pozyskiwania zasiłków, zaświadczeń ZUS i innych – najczęściej domownik **otrzymuje wsparcie ze strony pracownika socjalnego śds**. W przypadku, kiedy nasi pracownicy nie są w stanie rozwiązać określonego problemu, wówczas **szukamy wsparcia lub informacji w stosownych instytucjach, wśród kompetentnych pracowników**. Nigdy jednak nie pozostawiamy naszych uczestników, lub ich rodzin samym sobie z określonym problemem. Często również **zwracamy się o pomoc i wsparcie do pracowników MOPS**, jeżeli w określonej sprawie posiadają oni większe kompetencje czy możliwości i potrafią pomóc lub wskazać odpowiednie rozwiązanie określonego problemu lub sprawy.

6. Realizacja niezbędnej opieki.

Każdy uczestnik śds w zakresie oferowanych przez placówkę usług, jako podstawowe **ma zagwarantowane ze strony pracowników opiekę i bezpieczeństwo w czasie pobytu w placówce.** Członkowie zespołu wspierająco-aktywizującego, którzy prowadzą określone zajęcia terapeutyczne, mają równocześnie w zakresie swoich podstawowych obowiązków **zagwarantować uczestnikom odpowiednią opiekę. Natomiast opiekę medyczną** (i indywidualną w razie potrzeby) w placówce zapewnia zatrudniona pielęgniarka. **Ogólną opiekę, wsparcie, pomoc w rozwiązywaniu problemów oraz opiekę indywidualną zapewnia pracownik socjalny, który równocześnie współpracuje z rodzinami uczestników.**

7. Realizacja terapii ruchowej.

Zajęcia z zakresu terapii ruchowej są **jednym z elementów naszego postępowania wspierająco-aktywizującego.** Tę formę zajęć prowadzi osoba z odpowiednim przygotowaniem zawodowym w tym zakresie. **Ćwiczenia i zajęcia ruchowe z uczestnikami śds są prowadzone regularnie po 2 godziny dziennie w sali ćwiczeń przystosowanej do takich zajęć. Sala wyposażona jest w odpowiedni sprzęt sportowo- rekreacyjny, rehabilitacyjny i sprzęt do ćwiczeń. Proces standaryzacji placówki pozwolił na sukcesywne i regularne doposażanie sali do ćwiczeń w nowy profesjonalny sprzęt.** Dzięki temu nasi uczestnicy mają możliwość wyboru odpowiedniej formy aktywności ruchowo-oddechowo-wyciszającej (uwzględniając predyspozycje, możliwości i stan zdrowia uczestników). **Zajęcia o charakterze sportowo-ruchowo-relaksacyjnym są doskonałą formą relaksacyjną, wyciszą i motywują do działania, pozytywnie wpływają na wyrównanie nastroju, a osiągnięte wyniki i poprawa stanu zdrowia nie tylko fizycznego ale także psychicznego, motywuje i zachęca do dalszej pracy.**

8. Realizacja wyżywienia .

Posiłki uczestnikom naszego domu zapewniamy w ramach zadań własnych gminy. Decyzje wydaje MOPS, a **koszt ich zakupu jest pokrywany ze środków gminy.** Poziom odpłatności uczestników za posiłki jest zróżnicowany wg dochodów. Posiłki są zakupywane w stołówce szkolnej i dowożone do placówki. **Koszt dowozu posiłków również refunduje MOPS ze środków gminy.** **Posiłki wydajemy w naszej stołówce,** gdzie przestrzegamy wszelkich norm higienicznych i posiadamy odpowiednie warunki lokalowe i estetyczne. **Tymczasem pracownia kulinarna służy realizacji zadań terapeutycznych i nie jest formą realizacji wyżywienia uczestników ŚDS. W pracowni kulinarnej realizujemy cele terapeutyczne** wyznaczone zgodnie z indywidualnymi potrzebami i możliwościami uczestników oraz uczymy ich zaradności i samodzielności na miarę indywidualnych predyspozycji. Zajęcia te odbywają się z zachowaniem wszelkich norm higieniczno-sanitarnych.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

9. Inne usługi.

W ramach zajęć z zakresu kącika komputerowego wzbogacamy takie formy terapii i zajęć jak zajęcia dydaktyczne, treningi samoobsługi, trening umiejętności spędzania wolnego czasu, trening samousprawniania i doskonalenia. Taka forma zajęć daje uczestnikom możliwość **pozyskania umiejętności posługiwania się edytorem tekstów, korzystania z zasobów wiedzy internetowej (rozwijaniem zainteresowań i pozyskaniem niezbędnej wiedzy, jak również umiejętnością spędzania wolnego czasu).**

Opieka pielęgniarska:

Opieka pielęgniarska obejmuje: **pierwszą pomoc, nadzorowanie podawania leków, motywowanie do systematycznych badań laboratoryjnych i specjalistycznych, wizyty u lekarzy, pogadanki tematyczne, dokonywanie pomiarów podstawowych parametrów życiowych, współpracę z rodziną. Ponadto współpraca z Poradnią Zdrowia Psychicznego.**

Wsparcie:

Wsparcie, w głównej mierze dotyczy organizowania różnych form pomocy uczestnikom i ich rodzinom m.in. pośredniczenia w załatwianiu spraw urzędowych, reprezentowania w instytucjach jak również **pobudzanie do wszelkiej aktywności społecznej.** Pomaga również w utrzymaniu kontaktów z rodziną i przyjaciółmi. Wszystkim naszym działaniom związanym ze wsparciem przyświeca myśl, by jak najdłużej utrzymać użytkowników śds w ich środowisku społecznym i rodzinnym. Wsparcie uwzględnia ponadto, partnerską radę i pomoc w sprawach związanych ze współżyciem społecznym, **wykorzystaniem posiadanych i nabytych umiejętności w usamodzielnieniu się.** Należy jednak pamiętać o tym, że nie zawsze długotrwała i żmudna praca terapeutyczna, czy wsparcie przynosi zamierzone efekty, jednak każdy nawet najmniejszy sukces, mobilizuje i pobudza do jeszcze większego wysiłku dla osiągnięcia kolejnych sukcesów, czy postępów.

KADRA ŚDS

W 2017 r. w Środowiskowym Domu Samopomocy zatrudnionych było **12 osób** w łącznym wymiarze **9,25 etatów:**

- **7 osób w pełnym wymiarze czasu pracy,**
- **5 osób w niepełnym wymiarze czasu pracy (2,25 etaty).**

Wszyscy pracownicy posiadają wieloletni staż pracy **z osobami niepełnosprawnymi,** wymagany również ze względu na dochodzenie placówek do standardów.

Taki stan zatrudnienia pozwala na **zachowanie współczynnika zatrudnienia** obowiązującego w naszych placówkach w przeliczeniu na ilość miejsc przeznaczonych uczestnikom ŚDS, który określono zarządzeniem dotyczącym środowiskowych domów samopomocy w wymiarze:

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

- co najmniej 1 etat - na 7 osób chorych psychicznie,
- co najmniej 1 etat - na 5 osób upośledzonych umysłowo (niepełnosprawnych intelektualnie)

Struktura organizacyjna ŚDS:

- 1) Dyrektor jednostki
- 2) Pracownicy działalności opiekuńczo-terapeutycznej:
 - a) terapeuta
 - b) instruktor terapii zajęciowej
 - c) pracownik socjalny
 - d) instruktor ds. kulturalno – oświatowych
- 3) Pracownicy działalności medyczno-rehabilitacyjnej:
 - a) pielęgniarka
- 4) Pracownicy działalności administracyjnej:
 - a) główny księgowy
- 5) Pracownicy gospodarczy:
 - a) Konserwator

Kwalifikacje pracowników:

- 6 osób, wykształcenie wyższe w tym:

- 1 osoba wykształcenie wyższe techniczne, dodatkowo ze specjalizacją z zakresu Organizacji Pomocy Społecznej,
- 1 osoba, wykształcenie wyższe magisterskie z zakresu Pielęgniarstwa oraz specjalizacja Pielęgniarki Psychiatrycznej, licencjat z zakresu Nauk Politycznych jak też kwalifikacje z zakresu muzykoterapii,
- 1 osoba, wykształcenie wyższe magisterskie Pedagogiczne ze specjalizacją z zakresu Pedagogiki Terapeutycznej,
- 1 osoba, wyższe studia magisterskie AWF,
- 1 osoba, studia licencjackie Pielęgniarskie, ze specjalizacją Pielęgniarki Anestezjologicznej, posiada również kwalifikacje z zakresu Treningów Umiejętności Społecznych,
- 1 osoba, studia magisterskie Pielęgniarskie, studium Informatyczne, ze specjalizacją Pielęgniarki Anestezjologicznej, posiada kwalifikacje z zakresu terapii zajęciowej plastycznej,

- 4 osoby, ukończone studium:

- 2 osoby, Studium Ekonomiczne w tym jedna ze Specjalizacją z Zakresu Terapii Zajęciowej,
- 1 osoba, Studium Pracowników Socjalnych,
- 1 osoba, Studium Pedagogiczne,

- 2 osoby, wykształcenie średnie ogólnokształcące i zawodowe.

**DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWEGO DOMU SAMOPOMOCY
ZREALIZOWANE w 2017r.**

Działania podejmowane przez naszą placówkę w 2017r. ukierunkowane były głównie na integrację oraz aktywizację uczestników ŚDS. Najlepszą formą takiej aktywizacji, realizowaną od wielu lat, jest prezentacja ich umiejętności i możliwości wypracowanych i stosowanych w placówce w zakresie form artystycznych. Najbardziej widoczne postępy terapeutyczne obserwujemy w zakresie umiejętności **artystycznych, plastycznych, sportowych, jak też uczestnictwa i zaangażowania się we wszelkie formy aktywizacji społecznej**. Nasi uczestnicy bardzo chętnie prezentują swoje umiejętności w środowisku lokalnym, jak również poza terenem naszego miasta. Uczestniczą w spotkaniach, prezentacjach i przeglądach organizowanych w innych miejscowościach. Takie przedsięwzięcia byłyby trudne do zrealizowania lub niemożliwe, gdyby nie współpraca i zaangażowanie wszystkich sił społecznych, samorządowych oraz organizacji pozarządowych, których celem jest wspieranie i pomoc osobom niepełnosprawnym. **Przykłady takich działań w 2017r., w których uczestniczyliśmy z naszymi domownikami są przedstawione poniżej:**

- **VII Przegląd Kolęd i Pastoralek Osób Niepełnosprawnych „SIEMIATYCKA STAJENKA 2017” (24.01.2017r.)** – zorganizowany przez WTZ w Siemiatyczach jako integracyjne spotkanie osób niepełnosprawnych, w którym zaprezentowali swoje umiejętności artystyczne również nasi uczestnicy.
- **XI Wojewódzki Przegląd Kolęd i Pastoralek Osób Niepełnosprawnych „Dokąd gwiazda prowadzi” (26.01.2017r.)** z udziałem uczestników naszej placówki zorganizowany przez MOPR i ŚDS oraz organizacje pozarządowe w Białymstoku.
- **WSPÓLNE KOŁĘDOWANIE (10.02.2017r.)**, integracyjne spotkanie z młodzieżą szkolną w Bibliotece Publicznej w Orli podczas ferii zimowych. Uczestnicy ŚDS zaprezentowali swoje umiejętności artystyczne i skrupulatnie przygotowany repertuar.
- **Walentynki w ŚDS (14.02.2017r.)** – wspólna zabawa integracyjna z młodzieżą szkolną, niespodzianki i słodki poczęstunek.
- **Krakowski TEATR** z wizytą w naszej placówce, prezentacja sztuki „Piękna i Bestia”.
- **KONKURS POETYCKI „ZACZAROWANE STROFY”** wyjazd z prezentacją artystyczną do WTZ w Hajnówce, wzajemna współpraca i wymiana doświadczeń.
- **VIII Przegląd Tańca Osób Niepełnosprawnych „Baw się i tańcz” (11.05.2017r.)** zorganizowany w Zespole Szkół Specjalnych w Bielsku Podlaskim przez Stowarzyszenie MAŁE MARZENIA, prezentacja tańców w wykonaniu naszych uczestników.
- **zorganizowanie TURNUSU REHABILITACYJNEGO w Mrzeżynie nad morzem (19.05 – 02.06.2017r.)** – wyjazd grupy uczestników ŚDS z rodzicami i opiekunami: integracja, rehabilitacja i wspólny wypoczynek.
Turnus zorganizowano dzięki dofinansowaniu jego kosztów ze środków PFRON w ramach współpracy z PCPR w Bielsku Podlaskim.
- **prezentacja artystyczna zespołu wokalnego ŚDS ART SQUAD** w Bielskim Domu Kultury podczas JUBILEUSZU XV- lecia Wolontariatu „W jedną stronę” (14.06.2017r.).

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

- **Zorganizowanie WYCIECZKI do Augustowa** na rzecz uczestników ŚDS (22.06.2017r.) , do wyjazdu z grupą zaprosiliśmy rodziców. Uczestnicy skorzystali z rejsu statkiem oraz uczestniczyli w spotkaniu integracyjnym z uczestnikami ŚDS w Augustowie (ognisko, zabawa i poczęstunek).

- **V Przegląd Piosenki Nowoczesnej „ Mam Talent” (29.06.2017r.)** – prezentacja dorobku wokalnego zespołu ŚDS. Przegląd zorganizowało Stowarzyszenie NOWA WOLA współpracujące z WTZ w Nowej Woli.

- **LATO W MIEŚCIE** - impreza plenerowa zorganizowana przez BDK w Parku Miejskim na Muszli koncertowej (06.07.2017r.). Prezentacje, występy, zabawy integracyjne z dziećmi i młodzieżą.

- **WYCIECZKA do Tykocina** – zorganizowana w ramach realizacji programu ŚDS – miejsca atrakcyjne naszego regionu (11.07.2017r.). Do wspólnego wyjazdu z grupą zaprosiliśmy rodziców i opiekunów. Podczas wycieczki **zwiedziliśmy Park Rozrywki „FLISAK”, odbyliśmy atrakcyjny rejs tramwajem wodnym i skorzystaliśmy z degustacji regionalnych potraw.**

- **WYCIECZKA do FARMY ILUZJI w Mościanach obok Trojan (22.07.2017r.)**. Wyjazd zorganizowaliśmy na rzecz uczestników ŚDS w ramach wycieczki krajoznawczej. Liczne atrakcje, sztuczki i iluzje spowodowały, że świat iluzji stał się realny, a wrażenia jeszcze długo pozostały w naszej pamięci.

- **PRZEGŁĄD TWÓRCZOŚCI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH „PLĄS” (14.09.2017r.)** zorganizowany przez ŚDS w Łapach w połączeniu z JUBILEUSZEM XX-LECIA PLACÓWKI. Uczestnicy naszego domu zaprezentowali swoje umiejętności artystyczne.

- **Udział uczestników ŚDS w Łapskich Zawodach Sportowych Osób Niepełnosprawnych (21.06.2017r.)**, zorganizowanych przez organizacje pozarządowe i MOPS w Łapach, wymiana doświadczeń i doskonała zabawa przez sport.

- **Wyjazd uczestników ŚDS na XII TATASPARTAKIADĘ Dobrej Woli (07.10.2017r.)**, imprezę sportowo-artystyczną zorganizowaną na rzecz osób niepełnosprawnych przez Stowarzyszenie DOBRA WOLA w Łazach. Nasi uczestnicy zaprezentowali swoje umiejętności, ale przede wszystkim uatrakcyjnili imprezę występem artystycznym grupy wokalne. Swoją postawą zaimponowali organizatorom i otrzymali **NAGRODĘ FAIR PLAY**.

- **X PRZEGŁĄD PIOSENKI BIESIADNEJ „Po ten kwiat”** zorganizowany przez MOPR oraz ŚDS w Białymstoku (26.10.2017r.). Podczas tych prezentacji nasi uczestnicy po raz kolejny zaprezentowali się w przygotowanym przez siebie repertuarze biesiadnym.

- **V Przegląd Form Artystycznych Osób Niepełnosprawnych zorganizowany przez FUNDACJĘ „Nowa Wola” w WTZ w Michałowie (03.11.2017r.)**, podczas tego spotkania osoby niepełnosprawne, w tym nasi uczestnicy zaprezentowali swoje umiejętności artystyczne.

- **ANDRZEJKI** w naszym DOMU, zorganizowane jako integracyjne spotkanie z młodzieżą zaprzyjaźnioną z ŚDS, wspólne wróżby, zabawy i poczęstunek (30.11.2017r.).

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

- XVI edycja **Festynu Mikołajkowego 2017r.** pod hasłem „**Każdy może zostać Świętym Mikołajem**”, zorganizowanego przez naszą placówkę jako miejska impreza integracyjna na rzecz osób niepełnosprawnych, z myślą o najmłodszych mieszkańcach miasta. Imprezę zorganizowano w dniu 03.12.2017r. – już po raz drugi **dzięki zaangażowaniu środków z BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski.** Impreza została objęta honorowym patronatem Burmistrza Miasta Bielsk Podlaski, a patronat medialny nad nią objęła Telewizja Kablowa Hajnówka. Co roku impreza skupia wokół siebie coraz większą ilość osób zainteresowanych jej organizacją.

- **MIKOŁAJKI w WTZ w Bielsku Podlaski (06.12.2017r.).** Zostaliśmy gościnnie zaproszeni przez naszych przyjaciół z WTZ do wspólnej zabawy oraz integracji. W trakcie spotkania obejrzelśmy historię Świętej Rodziny, zaprezentowaną przez uczestników WTZ, uczestniczyliśmy w warsztatach – wspólnie uczyliśmy się technik wykonywania dekoracyjnych bombek świątecznych.

- **Uroczysta WIGILIA w ŚDS (14.12.2017r.) – spotkanie integracyjne uczestników, pracowników oraz przyjaciół naszej placówki z udziałem przedstawicieli duchowych.**

- **WIGILIA DLA SAMOTNYCH** – zorganizowana przez MOPS W Bielsku Podlaskim w dniu **20.12.2017r.**, w której uczestniczyli również nasi domownicy. Taka Wigilia odbywa się co roku i organizowana jest osobom, które z różnych względów nie uczestniczą i nie organizują rodzinnych WIGILII w swoich domach, w tym niektórzy z naszych uczestników.

- **Bardzo istotnym elementem rozwoju osobowości domowników jest ich sfera emocjonalna i duchowa**, na którą ogromny wpływ ma wiara, religia i wiążące się z tym przekonania. W tym procesie ogromną rolę pełni **zarówno kościół katolicki jak też prawosławny**, przedstawiciele których (siostra zakonna i ksiądz prawosławny) od wielu lat duchowo wspierają naszą placówkę. **Dzięki takiej współpracy w naszym ośrodku są prowadzone zajęcia o charakterze religijnym, które ubogacają sferę duchową uczestników ŚDS.**

Ponadto w 2017r. wzięliśmy udział w konkursach i szkoleniach:

- 1) Ogólnopolski Konkurs Plastyczny Ogłoszony przez Oddział Podlaski PFRON pt. „Moja Ojczyzna” ,
- 2) Osiedlowy Dom Kultury w Bielsku Podlaskim konkurs plastyczny „Pisanki Świąteczne”,
- 3) Osiedlowy Dom Kultury w Bielsku Podlaskim konkurs „Dekoracje Bożonarodzeniowe”,

oraz :

- **7 uczestników ŚDS uczestniczyło w realizacji PROJEKTU „E-MOCNI”** zorganizowanego na rzecz osób niepełnosprawnych **w ramach rozwoju edukacji cyfrowej Gminy Bielsk Podlaski.**

Działania Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim wciąż są ukierunkowane na kontynuowanie współpracy z: Środowiskowymi Domami Samopomocy w woj. podlaskim, Zespołem Szkół Specjalnych w Bielsku Podlaskim, Warsztatami Terapii Zajęciowej Caritas Diecezji Drohiczyńskiej w Bielsku Podlaskim, młodzieżą szkolną i Grupą Wolontariatu oraz organizacjami pozarządowymi i samorządami, ogólnopolskimi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz aktywizacji osób niepełnosprawnych.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim

ul. Kazimierzowska 18/2
17-100 Bielsk Podlaski

te./fax. 85 833 10 10
e-mail: sdsbielskpodlaski@wp.pl
www.sdsbielskpodlaski.pl

Strona 13

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

Podejmowane działania służą przełamywaniu barier i wszelkich stereotypów związanych z postrzeganiem tych osób (w szczególności z zaburzeniami psychicznymi) w środowisku lokalnym i poza nim, głównie dążą one do:

- kształtowania świadomości społecznej i integracji osób niepełnosprawnych,
- budowy sieci oparcia społecznego na rzecz tych osób,
- promowania działalności placówki i prezentację dorobku jej uczestników,
- tworzenia i współdziałania grup samopomocy w zakresie wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przełamywania funkcjonujących stereotypów i łamania wszelkich barier społecznych związanych z postrzeganiem tych osób w środowisku lokalnym,
- rozwoju uczestników w kierunku usamodzielniania się w zakresie samoobsługi i zaradności życiowej jak również podtrzymywania umiejętności w zakresie funkcjonowania i życia społecznego, w zależności od indywidualnych potrzeb, możliwości i predyspozycji.

Takie formy aktywizacji osób niepełnosprawnych, w szczególności uczestników naszego Domu, są najlepszym sposobem na kształtowanie świadomości społecznej związanej z postrzeganiem tych osób w środowisku lokalnym, ale **równocześnie dają im szansę na zaprezentowanie własnych umiejętności i możliwości poza placówką**. Mając fakt ten na uwadze, wciąż podtrzymujemy i rozwijamy umiejętności uczestników niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w środowisku, zwłaszcza w zakresie życia codziennego.

W dalszym ciągu w ramach naszej działalności będziemy kontynuować podejmowane przez nas działania by **dążyć do pełnej integracji społecznej osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi poprzez ich aktywne uczestnictwo w życiu publicznym, kulturalnym i artystycznym, dzięki współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi podmioty działające na rzecz integracji społecznej tych osób.**

W 2017r. nasza współpraca w tym zakresie prezentowała się następująco:

1.	rodzina, opiekunowie	Personel ŚDS prowadzi systematyczną współpracę z opiekunami i rodzinami głównie w zakresie wspierania uczestników ŚDS w pokonywaniu trudności wynikających z ich niezaradności życiowej oraz niezaradności ich rodzin, wzajemną współpracę i współdziałanie wspiera grupa samopomocy (rodzice, pracownicy, uczestnicy) , która pozwala na właściwą integrację i współuczestnictwo rodzin i opiekunów w życiu domu; udział w imprezach integracyjnych organizowanych na rzecz osób niepełnosprawnych, organizowanie wspólnych wyjazdów i wycieczek lub turnusów rehabilitacyjnych , podejmowanie współpracy z innymi rodzinami potrzebującymi wsparcia i pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych (w szczególności z zaburzeniami psychicznymi), rozszerzanie współpracy ŚDS o rodziny osób ubiegających się o przyjęcie do placówki.
2.	ośrodki pomocy społecznej, powiatowe centrum pomocy	Współpraca z instytucjami pomocowymi oraz innymi ośrodkami wsparcia, które umożliwiają korzystanie osobom niepełnosprawnym z różnorodnych form wsparcia, w tym z MOPS - wspomagającym materialnie i finansowo

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim

ul. Kazimierzowska 18/2
17-100 Bielsk Podlaski

te./fax. 85 833 10 10
e-mail: sdsbielskpodlaski@wp.pl
www.sdsbielskpodlaski.pl

Strona 14

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim**

	rodzinie	uczestników ŚDS oraz ich rodziny i tym samym ułatwiają ich codzienne funkcjonowanie oraz zapewniają byt, promującego również działania w zakresie polityki społecznej, szczególnie aktywnych form działań zmierzających do likwidacji barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, PCPR – pomoc i wsparcie ze środków PFRON w zakresie organizacji turnusu rehabilitacyjnego na rzecz uczestników ŚDS oraz ich opiekunów, współudział w realizowanych projektach i szkoleniach ze środków PFRON, współpraca w zakresie dalszej aktywizacji osób niepełnosprawnych, współpraca w zakresie realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.
3.	poradnie zdrowia psychicznego, szpital psychiatryczny, inne zakłady opieki zdrowotnej	Współpraca w zakresie opieki zdrowotnej uczestników ŚDS, kontrolowanie terminów konsultacji lekarskich, współpraca pielęgniarki ŚDS z Poradnią Zdrowia Psychicznego w zakresie leczenia i nadzorowania podawania leków oraz w zakresie kierowania nowych uczestników do ŚDS celem udzielenia im wsparcia środowiskowego oraz niezbędnej pomocy w zakresie codziennego funkcjonowania, konsultacje z Poradnią Diabetologiczną w zakresie problemów cukrzycowych - monitorowanie współczynników i wskaźników cukrzycowych uczestników ŚDS, współpraca z Ogólną Poradnią Zdrowia oraz z Poradnią Psychologiczną w celu kontrolowania stanu zdrowia i stanu emocjonalnego naszych uczestników.
4.	powiatowe urzędy pracy	Współpraca w zakresie pozyskiwania stażystów do pracy w ŚDS w ramach dofinansowania do staży pracy ze środków PUP, w 2017r. wsparcie kadry pracowników ŚDS o 1 stażystę, zabieganie o kolejnych stażystów w 2018r. , współpraca w zakresie realizacji Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego.
5.	organizacje pozarządowe	Współpraca z organizacjami pozarządowymi- głównie stowarzyszeniami w zakresie integracji społecznej osób niepełnosprawnych, współorganizowanie i współuczestnictwo ŚDS w realizowanych przez te organizacje projektach związanych ze wsparciem osób niepełnosprawnych, w tym również osób z zaburzeniami psychicznymi, współuczestnictwo domowników ŚDS w imprezach i innych spotkaniach o charakterze integracyjnym, w tym również różnych formach prezentacji artystycznych osób niepełnosprawnych – często związanych z realizowanymi przez nie projektami, poszerzenie współpracy o kolejne organizacje pozarządowe w tym zacieśnienie współpracy z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników i Sympatyków ŚDS, zacieśnianie dalszej współpracy ze Stowarzyszeniem Kreatywnego Bielska oraz grupą wolontariatu młodzieży szkolnej „W jedną stronę” – wsparcie przy organizacji przez ŚDS FESTYNU

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim

ul. Kazimierzowska 18/2
17-100 Bielsk Podlaski

te./fax. 85 833 10 10
e-mail: sdsbielskpodlaski@wp.pl
www.sdsbielskpodlaski.pl

Strona 15

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim**

		MIKOŁAJKOWEGO 2017r. w ramach realizacji BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski.
6.	kościół i związki wyznaniowe	Współpraca ze związkami wyznaniowymi w zakresie realizacji zajęć o charakterze religijnym w placówce ŚDS przez księdza prawosławnego dla osób o wyznaniu prawosławnym oraz siostrę zakonną katolicką osobom katolickiego wyznania – obydwie formy zajęć są prowadzone charytatywnie oraz współpraca w zakresie wsparcia duchowego uczestników ŚDS i ich rodzin, spotkania wigilijne i opłatkowe, uczestnictwo w realizowanych przez CARITAS diecezji Drohiczyńskiej uroczystościach i imprezach integracyjnych w ramach współpracy z WTZ w Bielsku Podlaskim.
7.	ośrodki kultury i organizacje kulturalno- rozrywkowe	Współudział uczestników ŚDS w organizowanych przez ośrodki kultury BDK i ODK oraz Muzeum w uroczystościach, imprezach i prezentacjach o charakterze kulturalno-rozrywkowym oraz udział zespołu wokalnego ŚDS w prezentacjach artystycznych, organizowanie wystawy prac wykonanych przez uczestników naszej placówki, wspólne spotkania okolicznościowe z młodzieżą działającą przy ośrodkach kultury, wyjazdy i prezentacje zespołu wokalnego ŚDS do innych miejscowości i ośrodków kulturalno-oświatowych, współudział w realizowanych przez inne ośrodki projektach o charakterze artystycznym, prezentacja dorobku naszej placówki, promowanie jej działalności podczas wyjazdów do okolicznych Domów Kultury.
8.	placówki oświatowe, inne jednostki świadczące usługi dla osób niepełnosprawnych (w tym warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywizacji zawodowej, spółdzielnie socjalnymi, centrami integracji społecznej i klubami integracji społecznej)	Ciąg dalszy współpracy i integracja z młodzieżą i gronem pedagogicznym szkół (realizacja wspólnych projektów w ramach budowy sieci oparcia społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych), promowanie pozytywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych w szczególności z zaburzeniami psychicznymi (dążenie do zmiany funkcjonującego stereotypu postrzegania tych osób w ich środowisku), współuczestnictwo w spotkaniach integracyjnych organizowanych przez WTZ na rzecz osób niepełnosprawnych, wymiana doświadczeń, dalszy ciąg aktywizacji uczestników ŚDS poprzez współpracę z WTZ, współpraca z Zespołem Szkół Specjalnych (współuczestnictwo w realizacji projektów), współpraca i wymiana doświadczeń z pozostałymi ŚDS w naszym województwie, współpraca z Ogólnopolskim Stowarzyszeniem Pracowników i Sympatyków ŚDS – podejmowanie wspólnych działań na rzecz naszych placówek ich uczestników i pracowników, organizowanie szkoleń na rzecz poprawy warunków życia i funkcjonowania osób niepełnosprawnych, współorganizacja FESTYNU MIKOŁAJKOWEGO 2017r. jako imprezy integracyjnej na rzecz osób niepełnosprawnych realizowanego w

**Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy
w Bielsku Podlaskim**

		ramach BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski
9.	inne osoby lub podmioty działające na rzecz integracji społecznej uczestników	Samorządy lokalne: miasta, gminy, starostwa – współpraca i wsparcie w zakresie realizacji zadań w obszarze związanym ze wsparciem i integracją na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, media lokalne - promowanie działalności placówki w ramach budowy sieci oparcia społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, objęcie patronatem medialnym i emitowanie przez Telewizję Kablową Podlasie XVI EDYCJI FESTYNU MIKOŁAJKOWEGO 2017r. jako miejskiej imprezy integracyjnej na rzecz osób niepełnosprawnych realizowanej w ramach realizacji BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski, zorganizowanej przez naszą placówkę, systematyczna współpraca ŚDS z prasą lokalną – wywiady i promocja działalności ŚDS.

ROZLICZENIE WYDATKÓW PLACÓWKI ZA ROK 2017.

Rozdz. 85203 – Ośrodki wsparcia – zadania zlecone

Roczny plan wydatków z budżetu Wojewody Podlaskiego w 2017 r. wyniósł 439.852 zł. Na utrzymanie i prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim za okres I-XII /2017r.przekazana została dotacja celowa w łącznej wysokości 437.316,00 zł, którą wykonano w całości – 100 % przelanych środków.

W 2017r. kwota dotacji na 1-go uczestnika śds pozostała na poziomie 2016r. tj. 1268 zł/ osobę. Dotacja celowa z budżetu państwa na utrzymanie placówki liczona jest na poziomie wysokości dotacji/osobę w przemnożeniu przez ilość osób uczęszczających w danym miesiącu do placówki (niezależnie od ilości osób skierowanych do placówki).

**Realizacja wydatków związanych z wykorzystaniem budżetu ŚDS w 2017 r.
przedstawia się następująco:**

307.706,09 zł – wynagrodzenia osobowe pracowników, dodatkowe wynagrodzenia roczne, wydatki bezosobowe, wynagrodzenia bezosobowe (umowy- zlecenia),

51.051,24 zł – pochodne od wynagrodzeń (składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy),

10.967,36 zł – odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,

17.853,69 zł - zakup materiałów i wyposażenia, zakup pomocy dydaktycznych i materiałów do terapii, materiały biurowe, akcesoria komputerowe, zakup papieru, urządzenia i pomoce na wyposażenie placówki na wyposażenie placówki w tym: artykuły AGD, artykuły dekoracyjne, zakup akcesoriów do pracowni komputerowej,

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim

ul. Kazimierzowska 18/2
17-100 Bielsk Podlaski

te./fax. 85 833 10 10
e-mail: sdsbielskpodlaski@wp.pl
www.sdsbielskpodlaski.pl

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

4.986,41 zł - zakup produktów żywnościowych do terapii kulinarnej oraz na przygotowanie uroczystej Wigilii w ŚDS oraz Mikołajek,

15.413,80 zł – zakup usług pozostałych (usługi transportowe, wywóz nieczystości, usługi komputerowe - wdrażanie systemu i przedłużenie aktualizacji programów, usługi kominiarskie, okresowa kontrola stanu budynku), usługa gastronomiczna, abonament RTV, (w korytarzu i na zapleczu kuchennym, wymiana zabezpieczeń głównej rozdzielni instalacji elektrycznej, okresowa kontrola budynku,

1.434,91 zł – opłaty z tytułu telekomunikacji i telefonii stacjonarnej i internetu,

50,00 zł – badania okresowe pracowników,

24.462,00 zł - koszt zakupu energii,

1.191,00 zł – opłata podatku od nieruchomości

2.199,50 zł – opłata za ubezpieczenie mienia ŚDS oraz Festynu Mikołajkowego.

Przekazane środki wykorzystano w 100 %.

Rozdz. 85203 – Ośrodki wsparcia – zadania samorządowe

W rozdziale tym zwiększono plan wydatków o kwotę **116.690,00 zł** z przeznaczeniem na **wynagrodzenia i pochodne** od wynagrodzeń pracownikom ŚDS włączając skutki podwyżek z lat poprzednich, oraz **zorganizowanie Festynu Mikołajkowego w ramach realizacji BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski**. W 2017r. przekazane środki wykorzystano w wysokości **116.633,59 zł**.

W okresie sprawozdawczym wydatki poniesiono na:

88.714,00 zł – wynagrodzenia osobowe pracowników za okres I-XII/2017r.

17.919,59 zł – pochodne od wynagrodzeń (składki na ubezpieczenia społeczne i fundusz pracy),

10.000,00 zł – zorganizowanie Festynu Mikołajkowego **w ramach realizacji BUDŻETU OBYWATELSKIEGO Miasta Bielsk Podlaski** (wydatkowano kwotę **10.000,00 zł**).

OCENA REALIZACJI ZADAŃ

Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim, jak również inne tego typu ośrodki wsparcia, **ogromną uwagę poświęcają tworzeniu oparcia społecznego na rzecz osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi**. W miarę swoich możliwości, **aktywizujemy i włączamy naszych uczestników do wszelkich przedsięwzięć, które mają ogromny wpływ na wzrost poczucia ich wartości** (prezentacje, występy, integracja ze społecznością lokalną, wystawy prac i wiele innych przedsięwzięć). Wymaga to jednak od

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

samych uczestników, chęci do współpracy i współdziałania ze środowiskiem, w którym żyją. Wszelkie podejmowane przez nas działania, dają tym osobom szansę na uniknięcie izolacji społecznej i w miarę ich możliwości, właściwe funkcjonowanie w środowisku. Dzięki kompleksowej pomocy naszych ośrodków, osoby niepełnosprawne z zaburzeniami psychicznymi rzadziej trafiają do szpitali psychiatrycznych, zakładów opiekuńczych czy domów pomocy społecznej. Dzieje się tak, albowiem pozostając w naturalnym środowisku, w którym funkcjonują nasze ośrodki, osoby te mają stały kontakt z rodziną i bliskimi. Przez to, czują się bezpiecznie, są akceptowani i pobudzani do aktywności przez najbliższe swoje środowisko, a co najważniejsze, mają większe szanse na wyjście z kryzysu.

Rok 2017r. to dalszy ciąg procesu dochodzenia naszych placówek do standardów związanych z funkcjonowaniem środowiskowych domów samopomocy, wynikających z obowiązujących przepisów. W związku z powyższym Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim na 2017r. również zabiegał o pozyskanie dodatkowych środków w tym zakresie, w celu usprawnienia pracy personelu, poprawy warunków pobytu uczestników oraz doposażenia placówki.

Pozyskane dodatkowo środki w wysokości 10.000 zł wykorzystane zostały do:

- zakupu **Plotera Brothera tnącego**, urządzenia przeznaczonego do prowadzenia zajęć plastyczno-technicznych, z możliwością wykorzystania wielu funkcji tnących,
- zakupu **miksera muzycznego EPM8 Soundcraft** z oprzyrządowaniem, urządzenia przeznaczonego do wykorzystania podczas zajęć muzycznych, prób zespołu muzycznego oraz jako samo w sobie urządzenia nagłaśniające,
- zakupu **gitary akustycznej SQUIER SA CE SB**, przeznaczonej do wykorzystania podczas zajęć muzycznych, indywidualnej nauki gry na gitarze oraz prób zespołu wokalnego ŚDS,
- zakupu **3 dużych stołów z nadstawkami**, przeznaczonych na wyposażenie pracowni terapeutycznych,
- zakupu **TABLICY INTERAKTYWNEJ My Board Black 86"Nano**, sprzęt zakupiono na doposażenie sali multimedialnej jako pomoc do prowadzenia zajęć dydaktycznych, treningów umiejętności społecznych oraz do indywidualnej pracy z uczestnikami.

Wszystkie nasze działania merytoryczne, jak też finansowe są nadzorowane przez Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku jako organ zlecający prowadzenie zadania oraz organ kontrolujący poziom realizacji zadań i funkcjonowania ŚDS.

WNIOSKI

Jak wskazują statystyki, w Polsce regularnie rośnie grupa osób z problemem zdrowia psychicznego, regularnie przybywa również osób z niepełnosprawnością intelektualną. Proces ten jest wynikiem cywilizacji, w której funkcjonuje nasze społeczeństwo, to niepokojące zjawisko jest widoczne również w innych krajach Europy i świata, w tym również w krajach wysokorozwiniętych.

Choroby psychiczne, w Polsce są aktualnie na drugim miejscu pod względem zachorowalności, a tempo i poziom ich rozwoju już w chwili obecnej jest zatrważający. Coraz częściej, problem ten dotyczy również dzieci i młodzieży. Zachorowalność na choroby psychiczne i wszelkiego rodzaju zaburzenia psychiczne, najmłodszej grupy społeczeństwa, budzi nasz największy niepokój, albowiem **brak jest profesjonalnego zaplecza leczenia psychiatrycznego i terapii takich osób.**

Skalę tego zjawiska szacuje się na **około 8 milionów dorosłych obywateli naszego kraju, a uwzględniając dzieci i młodzież** – jak szacuje Instytut Psychiatrii i Neurologii – **liczba ta wzrosłaby do 12 milionów.** W tempie zastraszającym **narasta również problem zachorowalności na choroby typu: Alzheimer czy Parkinson i dotyczy on już nie tylko osób w podeszłym wieku.** Problem i skalę tego zjawiska dostrzegają już od dawna najwyższe organa naszego państwa, jednak **pierwotnie przygotowany przez ustawodawcę Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, który miał być pewnym rozwiązaniem dla tej sytuacji, zupełnie się nie sprawdził.**

Szukając właściwego rozwiązania, **ustawodawca tworzy nowe przepisy, tym razem dotyczą one wejścia w życie Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2016r. poz. 1860), którego celem jest wspieranie osób niepełnosprawnych i ich rodzin.** Wprowadzenie tej ustawy spowodowało potrzebę systemowych zmian wielu innych ustaw i obszarów, między innymi dotyczy to również **ustawy o pomocy społecznej.** Ustawodawca upatruje możliwość częściowego rozwiązania tego problemu poprzez wykorzystanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, jakimi są środowiskowe domy samopomocy oraz rozszerzenie ich ofert dla grupy osób niepełnosprawnych z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub ze spektrum autyzmu. Nadmienić jednak należy, że w dotychczasowej sytuacji funkcjonowania tych jednostek, **osoby takie nie kwalifikowały się i często nie znajdowały miejsca w śds.** Spowodowane było to między innymi niewystarczającą liczbą kadry przypadającą na 1-go uczestnika (dotychczas na 1-go opiekuna przypada 5-7 uczestników), niewystarczającym standardem usług i wyposażenia tych jednostek, a co za tym idzie dofinansowaniem nieadekwatnym do potrzeb placówki w zaistniałej sytuacji.

Tymczasem, zmiany w ustawie o pomocy społecznej w obecnej formie – w nawiązaniu do ustawy „Za Życiem”, umożliwiają wojewodom zwiększenie do 30 % dotacji na jednego uczestnika środowiskowego domu samopomocy, ustalonej dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu. Możliwość pozyskania zwiększonej dotacji przysługuje jednak w sytuacji, kiedy osoby uprawnione posiadają odpowiednie dokumenty, wymienione w wytycznych,

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

potwierdzające schorzenie uprawniające do pozyskania tej dotacji. Natomiast w przypadku braku takich dokumentów, zabieganie o tą dotację jest niezasadne, a pozyskane bezzasadnie środki podlegają zwrotowi.

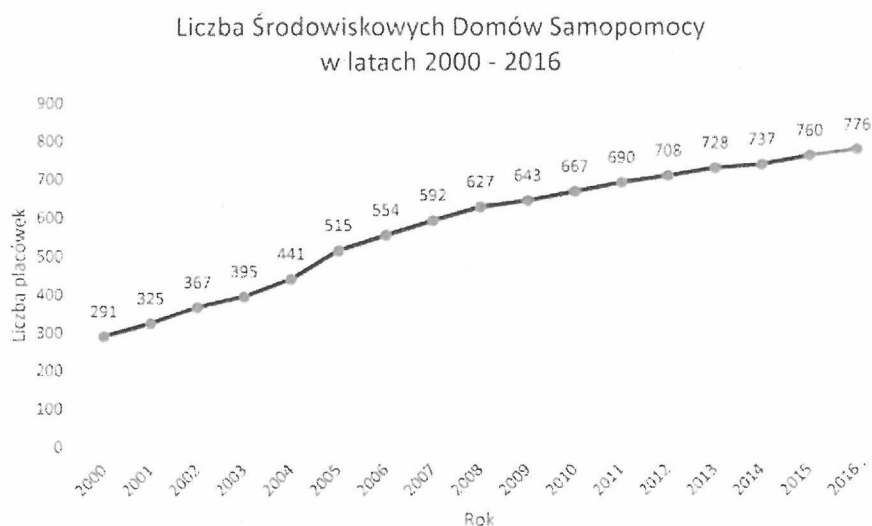
W przypadku obecnych uczestników naszej placówki ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną, jest 10 osób kwalifikujących się do zwiększonej dotacji, natomiast odpowiednie dokumenty, potwierdzające stan chorobowy posiada osób 5. W tej sytuacji o zwiększoną dotację możemy ubiegać się tylko w przypadku 5 osób, a nie, zgodnie ze stanem rzeczywistym, 10 osób (ze względu na brak szczegółowej dokumentacji u pozostałych osób).

Wyzwaniem w najbliższej przyszłości, przed którym już w chwili obecnej stoją niektóre ze Środowiskowych Domów Samopomocy, **jest opieka nad osobami z Alzheimerem, Parkinsonem oraz innymi zaburzeniami neurologicznymi.** W 2017r. w woj. podlaskim powstała pierwsza taka placówka, która podjęła się tego wyzwania i pod swoją opiekę przyjmuje osoby ze wskazanymi schorzeniami.

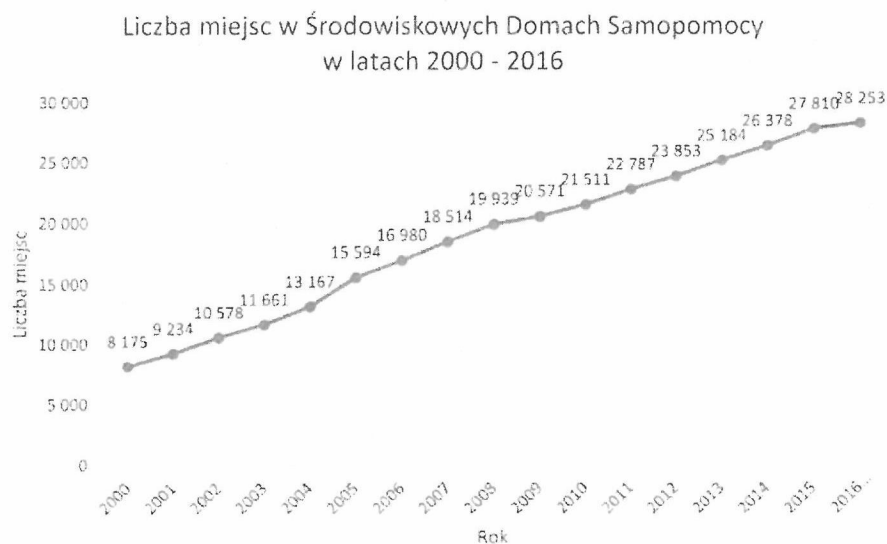
Skalę tego zjawiska najlepiej zaobserwujemy na podstawie analizy opracowanej przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej dotyczącej funkcjonowania istniejących ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz rozwoju sieci środowiskowych domów samopomocy w Polsce w latach 2000-2016.

4. Rozwój sieci środowiskowych domów samopomocy w latach 2000-2016

4a/ liczba środowiskowych domów samopomocy

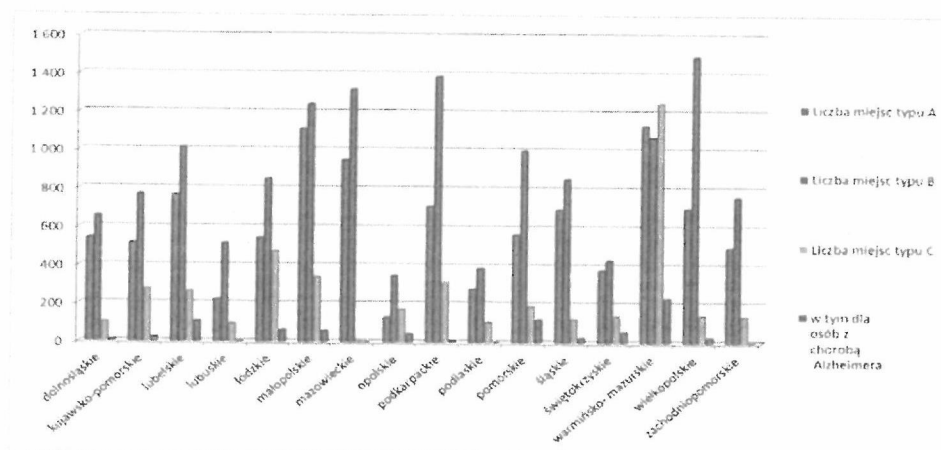

4b/ Liczba miejsc w środowiskowych domach samopomocy

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

5d/ Wykres - liczba miejsc w województwach w podziale na typy, w tym z typu C –
liczba miejsc dla osób z chorobą Alzheimera

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

W najbliższej przyszłości zamierzamy nadal kontynuować nasze działania i przedsięwzięcia w dotychczas obranym kierunku, które w sposób widoczny miały znaczący wpływ na:

- kształtowanie świadomości społecznej i integrację osób niepełnosprawnych,
- budowę sieci oparcia społecznego na rzecz tych osób,
- promowanie działalności placówki i prezentację dorobku jej uczestników,
- tworzenie i współdziałanie grup samopomocy w zakresie wspierania osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przełamywanie funkcjonujących stereotypów i łamanie wszelkich barier społecznych związanych z postrzeganiem tych osób w środowisku lokalnym,
- rozwój uczestników w kierunku usamodzielniania się w zakresie samoobsługi i zaradności jak również podtrzymywania umiejętności w zakresie funkcjonowania i życia społecznego, w zależności od indywidualnych możliwości i potrzeb.

Ponadto, w świetle nowych przepisów, jak już wcześniej wspomniano- „Ustawy za Życiem”- Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku Podlaskim, będzie zobowiązany przystosować się do nowych wyzwań, przed którymi stanie większość naszych placówek w kraju. Spełnienie przepisów ustawodawcy, w stosunku do oczekiwań rodziców osób z niepełnosprawnością sprzężoną i spectrum autyzmu, już dzisiaj wymaga od naszych jednostek zaangażowania ogromnych sił i środków. Niestety, w przypadku naszej placówki, pierwszym i zasadniczym warunkiem na dzień dzisiejszy, jest zmiana lokalu. W obecnej sytuacji nie jesteśmy w stanie zapewnić nowym uczestnikom odpowiedniej przestrzeni, niezbędnej do ich rehabilitacji, terapii i indywidualnej opieki. Do placówki uczęszcza obecnie 30 uczestników z zaburzeniami psychicznymi, którym zgodnie ze standardami mamy zapewnić przestrzeń w przeliczeniu na jednego uczestnika nie mniej niż 8 m². Biorąc pod uwagę powierzchnię lokalu, 225 m² – parter i ok. 60 m² – piwnica (nie wszystkie pomieszczenia użytkowe), w tych warunkach nie jesteśmy w stanie utworzyć nowych miejsc. Tymczasem, rodzice osób z niepełnosprawnością sprzężoną i spectrum autyzmu, już dzisiaj zabiegają o ich przyjęcie do naszej placówki i pomimo wszystko, taką możliwość otrzymują.

Jednak sytuacja taka nie może trwać w nieskończoność i potrzebne jest jak najszybsze i odpowiednie jej rozwiązanie. Na dzień dzisiejszy, możliwość taką i szansę daje Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Bielsk Podlaski, w którym Środowiskowy Dom Samopomocy jest ujęty jako jedno z przedsięwzięć, dotyczące przystosowania budynku po Szkole Podstawowej Nr 5 między innymi na potrzeby naszej placówki.

Informacja z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Bielsku Podlaskim

W perspektywie zmiany warunków lokalowych planowalibyśmy poszerzyć grupę osób objętych naszym wsparciem o grupę C (osoby wykazujące przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, które wg wiedzy medycznej są zaliczane do zaburzeń: neurologiczne zaburzenia pourazowe, otępienie, depresje, osoby z chorobą Alzheimera oraz inne zaburzenia neurologiczne). Natomiast osobom z niepełnosprawnością sprzężoną oraz spectrum Autyzmu, moglibyśmy zapewnić odpowiednie warunki do rehabilitacji, terapii i indywidualnej opieki.

Ponadto, w perspektywie na 2018r. korzystając z możliwości pozyskania dodatkowych środków z rezerwy celowej budżetu państwa, wystąpiliśmy z wnioskiem o umożliwienie w ramach tych dotacji:

- zakupu 2 zestawów sprzętu komputerowego z oprzyrządowaniem do dyspozycji uczestników placówki, na doposażenie sali komputerowej ŚDS,
- doposażenie sali terapeutycznych ŚDS w 20 krzeseł.

Środowiskowy Dom Samopomocy
17-100 BIELSK PODLASKI
ul. Kazimierzowska 18/2
tel. 833-10-10; 833-10-11

DYREKTOR
mgr inż. Lucyna Pakuła